

U s n e s e n í

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudců Mgr. Aleny Krýlové a Mgr. Michaely Bejčkové v právní věci žalobce: **Advanced World Transport a.s.**, IČO: 476 75 977, se sídlem Ostrava, Moravská Ostrava, Hornopolská 3314/38, zast. Mgr. Janem Najmanem, LL.M, advokátem se sídlem Praha 1, Jungmannova 24, proti žalovanému: **Ministerstvo dopravy**, se sídlem Praha 1, nábr. L. Svobody 1222/12, za účasti: **Správa železniční dopravní cesty, státní organizace**, Dlážděná 1003/7, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí ministerstva dopravy ze dne 14.11.2013, č.j. 85/2013-130-SPR/5 se žádostí o přiznání odkladného účinku,

t a k t o :

- I. **Žaloba se o d m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. **Žalobci se vrací zaplacený soudní poplatek ve výši 4.000,- Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Městského soudu v Praze do třiceti dnů od právní moci tohoto usnesení, k rukám Mgr. Jana Najmana, LL.M, advokáta.**
- IV. **Právní zástupce žalobce se vyzývá, aby ve lhůtě do jednoho týdne od doručení tohoto usnesení sdělil soudu číslo svého bankovního účtu, popřípadě svůj požadavek na poukázání předmětné částky poštovní složenkou.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkumu rozhodnutí označeného v záhlaví tohoto usnesení, kterým žalovaný změnil rozhodnutí Drážního úřadu (dále též „DÚ“) ze dne 28. března 2013, č.j. DUCR-12392/13/Kj. Žalobce uvedl, že Správa železniční dopravní cesty, státní organizace (dále též „SŽDC“), vydala pod č.j. 51945/2012/OZŘP prohlášení o dráze celostátní a regionální, platné pro přípravu jízdního řádu 2014 a pro jízdní řád 2014 (dále též „Prohlášení“). Žalobce svým podáním z 20.12.2012 požádal DÚ o přezkum Prohlášení podle § 34g odst. 1 zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, v platném znění (dále jen „ZoD“). Na základě tohoto podání jakož i podání jiných subjektů vydal DÚ prvoinstanční rozhodnutí.

K otázce přípustnosti žaloby žalobce uvedl, že prohlášení o dráze je aktem veřejné moci a poukázal na judikaturu ÚS. Žalobce dále odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) sp. zn. 4 As 47/2003, které vymezuje rozlišení soukromého a veřejného práva. Obsah prohlášení o dráze je v rukou SŽDC, nikoliv v rukou dopravců. Dopravci jsou tedy pouze adresáti prohlášení o dráze. Na povaze Prohlášení coby výkonu

státní moci nic nemění dle názoru žalobce ani skutečnost, že jej nevydává přímo státní orgán, ale SŽDC. SŽDC je právnická osoba, zřízená zákonem č. 77/2002 Sb., o akciové společnosti České dráhy, státní organizaci Správa železniční dopravní cesty a o změně zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů, v platném znění. Právní řád České republiky výslovně počítá s tím, že veřejná moc bude vykonávána právníky osobami. To vyplývá např. z § 1 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „SpŘ“). Takovou právnickou osobou je (kromě SŽDC) např. Státní zemědělský intervenční fond, zřízený zákonem o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů nebo Podpůrný a garanční rolnický fond, a.s. Jak dovodil NSS ve svém rozhodnutí sp. zn. 1 As 22/2011 na rozhodování Podpůrného a garančního rolnického fondu, a.s. se vztahuje citovaný z § 1 odst. 1 SpŘ, tj. taková právnická osoba vykonává veřejnou moc. Obdobně je tudíž nutno nahlížet na SŽDC. Napadené rozhodnutí jako takové je dle žalobce založeno na nesprávném právním posouzení povahy prohlášení o dráze, neboť žalovaný jej považuje za akt soukromého práva. Takové posouzení ale považuje žalobce ze shora naznačených důvodů za nesprávné. MD přitom poměřovalo Prohlášení z hlediska požadavků, které zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „OZ“), klade na právní jednání. Takové posuzování ovšem není na místě, protože prohlášení o dráze je aktem veřejného práva. Ostatně i samo napadené rozhodnutí konstatuje veřejný zájem vyplývající z Prohlášení (viz např. poslední věta prvního odstavce na straně šestnáct nebo první odstavec na straně devatenáct, kde se mluví o „veřejném zájmu na efektivním využití kapacity dopravní cesty“).

Zúčastněná osoba - správa železniční dopravní cesty - ve svém vyjádření k příslušnosti soudu uvedla, že je přesvědčena, že rozhodnutí v řízení, které bylo žalobcem iniciováno, je mimo pravomoc soudů ve správním soudnictví; žalobou napadené rozhodnutí není, jak tvrdí žalobce, rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy, nýbrž jde nutně o rozhodnutí o sporu nebo o jiné právní věci, která vyplývá ze vztahů soukromého práva. Žalobce dle SŽDC zcela účelově pomíjí charakter a povahu dráhy co by monopolu; žalobce pomíjí též v obecné rovině základní principy vlastnického práva. Železniční dopravní cesta, o jejíž kapacitu se jedná, není, jak předpokládá žalobce, v kondominiu žalobce a ostatních subjektů, je ve výhradním vlastnictví státu a v právu hospodaření SŽDC. SŽDC je přesvědčena, že žalobce nemůže, není-li vlastníkem, ovlivňovat způsob, kterým vlastník s majetkem nakládá. Takovým ovlivňováním by nepochybně případně byly snahy žalobce podílet se na tvorbě prohlášení o dráze. Ve své podstatě žalobce předkládá, s odkazem na judikaturu Ústavního soudu, že jakýkoli právní vztah, kdy jeden z jeho účastníků nemůže ovlivnit jeho náležitosti a může je pouze akceptovat či nikoli, je vztahem povahy veřejně mocenské, neb postrádá rovnost stran; dle SŽDC je však třeba mít za to, že též nákup pečiva je právě takovým právním vztahem, kdy jeden z účastníků může pouze akceptovat či nikoli. SŽDC souhlasí, že rozhodnutí drážních správních úřadů jsou nepochybně veřejnoprávní ingerencí. Dle SŽDC však nelze při posouzení povahy řešené věci vycházet čistě a jen z faktu, že správní orgán, který věc před iniciací soudního přezkumu řeší, postupuje dle právních předpisů veřejného práva. Dle SŽDC není pro posouzení věcné příslušnosti soudu při přezkumu správních rozhodnutí rozhodující povaha právního přepisu upravujícího proces rozhodnutí správního orgánu; rozhodující je povaha vztahů, práv a povinností, které správní orgán v rámci správního řízení řeší a do kterých zasahuje svým rozhodnutím. Rozhodná je povaha prohlášení o dráze, které je následným rozhodnutím drážního správního orgánu měněno a do kterého je tímto rozhodnutím zasahováno. Změna prohlášení o dráze dle SŽDC nepochybně znamená zásah do práv SŽDC - nelze uzavřít, že rozhodnutí drážních správních orgánů nekonstituuje žádná práva či povinnosti. Prohlášení o dráze je institutem výhradně povahy soukromoprávní. Právní poměry SŽDC se dle ustanovení § 19 odstavec 5 zákona číslo 77/2002 Sb., řídí

přiměřeně ustanoveními zákona číslo 77/1994 Sb., zákona o státním podniku. SŽDC není zákonem svěřena pravomoc autoritativního rozhodování o právech a povinnostech ostatních subjektů, taxativní výčet činností této státní organizace předkládá Díl 2., ustanovení § 21 – 23 zákona číslo 77/2002 Sb., nutno dodat a zdůraznit, že zde není odkaz na výkon veřejné správy či veřejné moci a ani žádná ze zde uvedených činností není výkonem veřejné správy či veřejné moci. SŽDC v žádné ze svých činností nevystupuje v rámci právních vztahů co by subjekt nadřízený. SŽDC v žádném ze svých vztahů autoritativně o právech jiných nerozhoduje a nečiní tak ani v případě zpracování a vydání prohlášení o dráze dle ustanovení § 34c zákona č. 266/1994 Sb., zákona o drahách. Výkon státní správy a státního dozoru, tedy státní moci, je svěřen Drážnímu úřadu a Ministerstvu dopravy a nikoli SŽDC, která je samostatným subjektem. Dle SŽDC nelze prohlášení o dráze považovat za „rozhodnutí“, či jiný správní akt dle zákona číslo 500/2004 Sb., správní řád. Zákon o drahách, takovou možnost nepředpokládá a nepřipouští; uvedené je patrné též z faktu, že zákon též sám ukládá povinnost zveřejnění prohlášení o dráze celostátní a regionální pouze prostřednictvím Přepравního a tarifního věstníku. Vzhledem k tomu, že SŽDC není oprávněna k výkonu působnosti a činností v oblasti veřejné správy, ze zákona není k takovému postupu nadána, nečiní tak a činit ani nemůže a naopak vystupuje pouze, toliko jako subjekt práva. SŽDC sice hospodáří s veřejným majetkem, není však nadána k výkonu pravomoci autoritativního rozhodování o právech a povinnostech. Fakt, že SŽDC plní úlohu vlastníka dráhy a provozovatele dráhy na věci nic nemění. Na území České republiky působí též další subjekty, které plní shodné úkoly a povinnosti založené zákonem č. 266/1994 Sb., zákona o drahách, ve vztahu k drahám odlišných vlastníků a v jejich případě též nelze uvažovat o jejich podřízenosti zákonu číslo 500/2004 Sb., správnímu řádu, či o faktu, že by jimi zpracovávaná prohlášení o dráze byla institutem veřejnoprávní povahy. S ohledem na shora uvedené okolnosti je SŽDC přesvědčena, že ač je zpracování prohlášení o dráze uloženo ustanovením § 34c ZoD, jde o ryze soukromoprávní institut, který je důsledkem státní regulace soukromoprávních vztahů souvisejících a vznikajících mezi subjekty v souvislosti s užíváním železniční dopravní cesty. Jde o důsledek činnosti zákonodárce, vedené zájmem na existenci transparentních a nediskriminačních podmínek užívání železniční dopravní cesty - ve své podstatě a v souladu s ustanovením § 34c odstavec 2 zákona č. 266/1994 Sb., zákona o drahách, prohlášení o dráze obsahuje manifestaci podmínek, za kterých lze dopravní cestu užít. Fakticky jde o zákonem stanovenou formu, jejímž prostřednictvím je SŽDC nucena zveřejnit podmínky, po jejichž splnění a při jejichž akceptaci lze uzavřít konkrétní smlouvu mezi SŽDC a dopravcem, který hodlá užít železniční dopravní cestu. Obsah a povinnosti, které prohlášení o dráze obsahuje, pouze vymezují náležitosti případného kontraktu; nic druhému vrchnostensky neukládají a ani nenařizují - je plně na zvážení dopravce, zda hodlá podmínky dle prohlášení o dráze akceptovat a dopravní cestu užít. Vztahy mezi SŽDC a dopravcem pak jsou vztahy výhradně obchodněprávními a tedy soukromoprávní. Jak z hlediska teorie zájmové, též z hlediska teorie subordinační a rovněž z hlediska organické teorie je dle SŽDC nutno považovat prohlášení o dráze za institut výhradně práva soukromého.

Městský soud v Praze, specializovaný senát pro správní soudnictví, dospěl k závěru, že není k projednání věci příslušný, a to na základě následujícího právního rozboru:

Dle § 34b zákona č. 266/1994 Sb., o drahách, v účinném znění:

„(1) Kapacitou dopravní cesty se pro účely provozování drážní dopravy rozumí její využitelná průjezdnost v rámci rozvržení požadovaných tras vlaků na úseku dopravní cesty v určitém období.

(2) Kapacitu dopravní cesty na dráze celostátní a regionální přiděluje osoba (dále jen "přídělce"), kterou je

- a) Správa železniční dopravní cesty, jedná-li se o dopravní cestu ve vlastnictví státu,*
- b) vlastník dopravní cesty, jedná-li se o dopravní cestu, která není ve vlastnictví státu.*

(3) Přiděluje-li kapacitu dopravní cesty na dráze celostátní a regionální více přídělců, jsou tyto osoby povinny vzájemně spolupracovat a koordinovat svoji činnost v zájmu účinného přidělování kapacity dopravní cesty, která překračuje jednu dráhu. Za tím účelem tyto osoby zřídí společný orgán pro koordinaci přidělování kapacity dopravní cesty.“

Dle § 34c téhož zákona:

„(1) Přídělce po projednání s provozovatelem dráhy zpracuje nejpozději 12 měsíců před platností jízdního řádu prohlášení o dráze a zveřejní jej v Přepřavním a tarifním věstníku.

(2) Prohlášení o dráze musí obsahovat

- a) technickou povahu dopravní cesty a její kapacitu pro železniční dopravu,*
- b) zásady, kritéria a podmínky přidělování kapacity dopravní cesty žadatelům včetně postupů při nedostatku kapacity,*
- c) podmínky přístupu na dopravní cestu,*
- d) podmínky pro přidělení kapacity dopravní cesty na období přesahující platnost jízdního řádu a zásady uzavírání rámcových smluv o rezervaci kapacity s dopravci,*
- e) možnost vzdání se přidělené kapacity při jejím nevyužívání,*
- f) podmínky odebrání přidělené kapacity dopravní cesty při jejím nevyužívání nebo částečném využívání včetně informace o ceně za nevyužívání přidělené kapacity,*
- g) informace o ceně za přidělení kapacity dopravní cesty a stanovení ceny za užití dopravní cesty,*
- h) náležitosti žádosti o přidělení kapacity dopravní cesty,*
- i) podrobnosti o omezeních při přidělování kapacity dopravní cesty,*
- j) stanovení rezervní kapacity dopravní cesty pro opravy a údržbu a pro mimořádné případy a postup při jejím využívání; povinnou součástí jsou lhůty pro přidělování,*
- k) vymezení systému finančních pobídek pro přídělce i dopravce k zajištění minimalizace závad na dopravní cestě a zvyšování její propustnosti pro účely sjednávání smlouvy o provozování drážní dopravy; systém může zahrnovat pokuty i odměny.“*

Dle § 34e odst. 1 téhož zákona: *„Přídělce přidělí kapacitu dopravní cesty, pokud žadatel splnil podmínky pro přidělení kapacity stanovené ve zveřejněném prohlášení o dráze a kapacita dopravní cesty to dovoluje; přitom postupuje, pokud nejde o případ podle § 34f, tak, aby nedošlo ke zvýhodnění některého žadatele. Kapacitu dopravní cesty přidělí na dobu platnosti jízdního řádu.“*

Dle § 34g odst. 2 téhož zákona: *„Žadatel o přidělení kapacity dopravní cesty, kterému přídělce kapacity nevyhověl ani postupem podle § 34e, je oprávněn do 15 dnů od doručení*

vyjádření podle § 34e odst. 4 požádat drážní správní úřad o přezkoumání procesu přidělování kapacity dopravní cesty včetně jeho výsledků a způsobu stanovení cen.“

Dle § 34g odst. 3 téhož zákona: *„Zjistí-li drážní správní úřad nesprávný postup při zpracování prohlášení o dráze včetně kritérií v něm obsažených nebo při procesu přidělování kapacity dopravní cesty včetně jeho výsledků a způsobu stanovení cen, rozhodne o změně prohlášení o dráze včetně kritérií v něm obsažených nebo rozhodne o přidělení kapacity dopravní cesty včetně způsobu stanovení cen.“*

Jak je zřejmé, prohlášení o dráze je nástrojem vlastníka dopravní cesty, ať už se v daném konkrétním případě jedná o stát, zastoupený SŽDC, či o jiného vlastníka. Prohlášení o dráze stanoví např. její technickou specifikaci, kritéria a podmínky přidělování kapacity žadatelům, podmínky přístupu na dopravní cestu, podmínky odebrání, informace o ceně. Smyslem daného ustanovení je umožnění transparentního využívání železniční infrastruktury jednotlivým dopravcům. Prohlášení o dráze je ovšem pro vlastníka závazné v tom smyslu, že pokud žadatel splní podmínky pro přidělení kapacity v něm stanovené, přidělí přidělce (vlastník dráhy) kapacitu dopravní cesty (§ 34e odst. 1 zákona). Vzhledem k zájmu na zachování transparentnosti a volné soutěže v drážní přepravě je žadatel v případě nevyhovění oprávněn požádat drážní správní úřad o přezkoumání procesu přidělování kapacity dopravní cesty, a to včetně jeho výsledků a způsobu stanovení cen (§ 34g odst. 2 zákona). Zjistí-li drážní správní úřad nesprávný postup při zpracování prohlášení o dráze včetně kritérií v něm obsažených nebo při procesu přidělování kapacity dopravní cesty včetně jeho výsledků a způsobu stanovení cen, rozhodne o změně prohlášení o dráze včetně kritérií v něm obsažených nebo rozhodne o přidělení kapacity dopravní cesty včetně způsobu stanovení cen (§ 34g odst. 3 zákona). Je tedy zřejmé, že ve věci ceny přidělení dopravní kapacity může rozhodovat správní orgán (drážní správní úřad), neboť zde zákon stanoví takovou jeho pravomoc; dle názoru soudu to však nic nemění na skutečnosti, že institut prohlášení o dráze je co do své povahy soukromoprávního charakteru, jakožto nástroj vlastníka. Správní orgán zde tedy rozhoduje v souladu se svou zákonnou pravomocí v soukromoprávní věci. Se žalobcem lze souhlasit, pokud uvádí, že obsah prohlášení o dráze je v rukou SŽDC, nikoliv v rukou dopravců, neboť ti jsou pouze adresáty prohlášení o dráze. Obsah prohlášení je skutečně v rukou SŽDC či jiného přidělce kapacity, nikoliv však z titulu veřejnoprávní moci, avšak z titulu vlastnického práva státu či jiného subjektu k dané dopravní cestě. Toto prohlášení nezakládá třetím subjektům práva či povinnosti, pouze určuje pravidla pro přidělení dopravní kapacity přidělcem a je na třetích subjektech (dopravcích), zda následně o přidělení kapacity přidělce (vlastníka) dle těchto parametrů požádají. Toto prohlášení je pak přezkoumatelné drážním správním úřadem z titulu dohledu dle zákona o dráze, dle názoru soudu to však nic nemění na soukromoprávní povaze prohlášení o dráze (viz výše). SŽDC prohlášením o dráze nevykonává působnost v oblasti veřejné správy a nelze na něj nahlížet obdobně jako na Státní zemědělský intervenční fond či Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond a.s., které na základě zákona autoritativně rozhodují o poskytnutí podpory, tj. finančních prostředků ze státního rozpočtu.

Soud tedy dospěl k závěru, že soudem příslušným rozhodnout o podané žalobě je soud rozhodující v občanském soudním řízení.

Dle § 46 odst. 2 s.ř.s.: *„Soud návrh odmítne také tehdy, domáhá-li se navrhovatel rozhodnutí ve sporu nebo v jiné právní věci, o které má jednat a rozhodnout soud v občanském soudním řízení, anebo domáhá-li se návrhem přezkoumání rozhodnutí, jímž správní orgán rozhodl v mezích své zákonné pravomoci v soukromoprávní věci. V usnesení o*

odmítnutí návrhu musí být navrhovatel poučen o tom, že do jednoho měsíce od právní moci usnesení může podat žalobu a ke kterému věcně příslušnému soudu.“

Vzhledem ke všem těmto skutečnostem Městský soud v Praze podanou žalobu odmítl podle ustanovení § 68 písm. b) s.ř.s., za použití ustanovení § 46 odst. 2 s.ř.s. Výrok o nákladech řízení se opírá o § 60 odst. 3 věta první s.ř.s.

Žalobce musí podat nový návrh (žalobu) podle § 244 a násl. o.s.ř., jejíž náležitosti jsou stanoveny v ustanovení § 246 odst. 2 o.s.ř. Tuto žalobu musí podat ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení (§ 46 odst. 2 s.ř.s.) u příslušného soudu, a to tak, aby v této lhůtě žaloba došla k soudu příslušnému k občanskému soudnímu řízení (§ 82 odst. 3 o.s.ř.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **l z e** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 10. února 2014

JUDr. Eva P e c h o v á v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Sylvie Kosková